

ГАЗЕТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЕНЬ — ДАНА 30 Н. ФЕН.

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND”ВОРГАН БЕЛАРУСКАИ НАЦЫЯНАЛЬНА-
ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAČKAUSČINA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Bačkausčina“ („Das Vaterland“),

(13 b) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 19, Bothmerstr. 14
Цена в Немеччыне: на год — 14,— м.; 6 м-цау — 7,50 м.; 3 м-цы — 4,25 м.;
ЗША і Канада: на год — 8,— д.; 6 м-цау — 4,50 д.; 3 м-цы — 2,50 д.; 1 нумар — 0,20 м. Ангельшчына і Аўстралія: 39 шыл.; 21 шыл.; 12 шыл.; 1 шыл.
Бэлгія: 210 фр.; 120 фр.; 75 фр.; 5 фр. Францыя: 800 фр.; 450 фр.; 250 фр.;
20 фр. Аргентына: 80 пез.; 45 пез.; 25 пез.; 2 пез. Перасылка лістападкай поштой каштце падвойна. Падвойныя нумары каптуюць падвойна. Падвойно-
ныя нумары газеты разам з «Каласкамі» уважаюць за падвойна.

Банковое кошло: Zeitung „Bačkausčina“,
Konto Nr. 357-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

№ 10 (494)

Нядзеля 6 сакавіка 1960 г.

ГОД ВЫДАННЯ 14

З нагоды „Університету дружбы народаў“

Маскоўская «Правда» за 24 лютага сёлета ў рубрыцы «У Савене міністраў СССР» паведаміла аб арганізацыі «Університету дружбы народаў». Там-жэ інфармуеца аб прамове Хрущчова ў нацыянальным університеты Індэнозі «Гаджа Мада», на якой савецкі прэм'ер міністрав заявіў, што «савецкі ўрад, жадаючы аказаць помач краінам Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі ў падтатоўленні сваіх нацыянальных кадраў — інжынеру, спэцыялістах сельскага гаспадаркі, лекараў, вучыцяллёў, эканамістах і спэцыялістах у іншых галінах ведеў, пастановіў залажыць у горадзе Маскве Університет дружбы народаў».

Далей з «Правды» даведаемся, што «Університет дружбы народаў арганізуецца пры Савецкім камітэце саідарнасці краін Азіі і Афрыкі, Саюзе савецкіх таварыстваў дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі і Усесаўезнім Цэнтральным Саюзом Прафэсіянальных Саюзаў».

«Тэрмін навучання ўстанаўліваецца 4 гады, а ў мэдэцынскіх навуках 5 год».

«Для моладзі, якакія мае неабходнаста падгатавання, на складзе ўніверситету арганізуецца прыгатаваўчы факультэт з тэрмінам навучання ад аднаго году да трох гадоў».

«У 1960 годзе плянунецца прыняць 500 чалавек з тым, каб у наступных гадох

агульную колькасць студэнтаў університету давесці да 3-4 тысячаў чалавек». «Навучанье ў Університеце дружбы народаў бясплатнае. Університет абяспечвае ёсіх студэнтаў стыпэндиямі, бясплатным мэдэцынским абслугоўваннем, бярэ на сябе расходы пераезду студэнтаў у Москву і назад».

«Для студэнтаў університету будуть выдаванца неабходныя падручнікі і наўкуковыя дапаможнікі ў расейскай мове і адаведных мовах народаў Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі».

Ня можа быць найменшага сумнёву ў том, што не пра наўкуковыя мэты ту Савецкаму Саюзу ходзіць і не пра забясьпечаньне адсталых краінаў Азіі, Афрыкі і Паўдэннай Амерыкі неабходнымі спэцыялістамі, але вылучна пра мэты чиста палітычна-прапагандавага характару. Тым ня меней, трэба адкрыта і ўзвышша прызнацца, што ў галіне камуністычнае прапаганды ў выхаваньне прызначных да Савецкага Саюзу кадраў заплянаваны Хрущчовам Університет дружбы народаў бяспечна зможа адыйтрыца вялікую, калі нааугл не набойтца ў прапагандавай савецкай акцыі юрод недарэзывітых краінаў Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі ролю».

Як ведама, Савецкі Саюз апошнім часам размынімі способамі і каналамі, пры ўкладзе вялікіх высілкаў і фінансавых

сродкаў, намагаеца пранікнуць і замацавацца сваімі ўплывамі ў адсталых краінах трох успомніных кантынентаў. Ня змогшы падмінаваць сваёй прапагандай і дэструкцыйнай дзеянісціяй высока разъвітых краінаў Эўропы і Паўночнае Амерыкі, насельніцтва якіх у дастаткову назілася на альтанародных мэтах савецкага палітыкі, Крэмль паставіў апошнім часам стаўку на недарэзывітых краінаў Азіі, Афрыкі і Паўдэннай Амерыкі. Гэтым ён ажыццяўляе на палітычныя прынцыпы Леніна, які ў сэлеты прыпадае 40-ая гадавіна сьмерці выdatнага беларускага нацыянальна-граадзкіх арганізацій збіральнік сціплыя гравюры складкі, які ўсё-ж дазволілі, хоць толькі сэлеты, выpusціц салідную ў цэнную кніжку Багдановічевых твораў — «Вянок».

Дык зробіма гэта і з выданнем твору Гаруна! Найлепшай нагодай да распачацця акцыі зборання грошай на выданне Гаруновых твораў можа быць сэлетыя сувятаўшчыны гадавіны 25-га Сакавіка. Гэтыя вялікі дзень у нашай гісторыі кожны Беларус такі іншай павінен адзначыць нейкім добрым учынкам для беларускай справы. Дык пхажай гэтым добрым учынкам будзе сэлета гравюровай ахвяра на выданне Гаруновых твораў.

Пасыльня выдання кніжкі твораў Гаруна кожны з ахвярадаўчай зможа атрымаць бясплатна столькі яе экзэмпляры, колькі будзе выносіць ягоная складка.

Мы звязраемся да ўсіх Прядстаўнікоў нашага Выдавецства, беларускіх грамадзкіх арганізацій і пасобных грамадзян з гарачай просьбай энэргічна

праваесць гэтую акцыю. Мы таксама звязраемся да ўсіх нашага грамадзтва належна на гэтую акцыю адгукніцца ѹдаць, колькі хто можа.

Дык зробіма гэтую добрую справу!

Выдавецства «Бацькаўшчына»

Руіна сельская гаспадаркі Беларусі

На XXIV з'ездзе камуністычнай партыі Беларусі, які адбыўся ў лютым сёлета, сакратар ЦК К. Мазураў у сваім спраўдзачным дакладзе адб'ёў шмат месцаў гэта званым дасягненням у сельскай гаспадаркі. Ён паведаміў дэлегатам з'езду, што на Беларусі калгасы і саўгасы эканамічна значна ўзмошніліся. Ува ўсіх галінах сельская гаспадаркі павілічыліся вытворчасць працдукцыі. У мінульым годзе калгасы і саўгасы Беларусі намаляці збожжа больш, чымся ў 1958 годзе аж на 7 мільёнаў пудоў, а бульбы накапалі больш на адзін мільён тонаў. Не пасароміўся Мазураў сказаць, што Беларусь ужо ня толькі дагнала, але й перагнала Задзіночаныя Штаты Амерыкі па вытворчасці малака на душу насельніцтва. Асабліва Мазураў цікавіўся, што ў 1959 годзе атрымана кукурузы на сілос больш амаль на 5 мільёнаў тонаў.

Няма патрэбі рабіць якіх-небудзь вылічынья і прыводзіць доказадаў, каб разъбіць хлускіў пыцьверджаньні Мазураў аб нейкіх надзвычайніх дасягненнях сельскай гаспадаркі ў калгасах і саўгасах Беларусі. Гэта зрабіў сам Мазураў у сваім дакладзе.

Пачаўшы свой даклад за здароўе, даўшы ягонай часткай была хайтурнай літніці. Адкуль могуць быць посьпехі жывёлагадоўлі, калі ўздельнікі з'езду ў сваіх выступленнях з націкамі падчырквалі, што вялікая колькасць жывёл ў калгасах і саўгасах здыхае? Ды і сам Мазураў авбіваваць партыйна-савецкія кіраўніцтва Марілёўскай вобласці ў тым, што там нізкая культура жывёлагадоўлі, што ў мінульым годзе ў большасці кожнай калгасы і саўгасы на зямлю ўзлоўляліся ў сілос больш амаль на 5 мільёнаў тонаў.

Пры тыхіх выніках нааугл нельга гаварыць аб нейкай культуры жывёлагадоўлі. Старэйшыя векам калгасынікі наўпіна памятаюць, што ў дакалгасныя часы такіх стратаў у ваднасабных гаспадарках ніколі ні было. Можна з упэўненасцю цвердзіць, што цялія ад сабских кароў калгасынікі наплёнія на здыхаючыя, але добра гадуюцца. А на прымусовай паднівальнай калгасной праці прынесьлі савецкай саўгасаў, якіх на Марілёўскіх дзяржаркаве 160 мільёнаў рублёў страта!

Гэта выглядаюць «дасягненіні» калгасаў і саўгасаў Беларусі.

В. Б.

Спасыяд шырокай і ўсебаковай савецкай працагандвой дзеянісці ў адсталых краінах Азіі, Афрыкі і Паўдэннай Амерыкі Університет дружбы народаў бяспечна згуляе адну з вялічых роляў. Гэта галоўным чынам гэта тому, што ў пары з матарыяльнай дапамогай на ідзе адпаведная працагандовая акцыя. Выходзячы з груба матарыялістычнага прынцыпу культуры далаў, у Амерыцы якіч пераражалі падчасіяў, што адна толькі 10 гектараў вынікаў. Што-ж датычыць акцыі працагандовай, дык пры нязвычайнім ейным наслененні Саветамі Захада нааугл прапагандовых сродкаў палітычнага шылдніка ўзьдзейнаньне не дае звязаў із дзялі гэтага на фронце працаганды залады, праігрывае.

Мінія ўжо роўна два гады ад на-
друкавання аповесці Аляксея Кула-
коўскага «Дабрасельцы» й п'есы Андрэя Макаёнка «Каб людзі на журыліся».

Макаёнка з'яўляецца адным з гэта-
хадзкіх аўтараў іхніх твораў, якіх

з'яўляюцца на паказе цяперашніх

дзясяткі гадоў, якіх з'яўляюцца на-
друкаваныя

гравюры складкі, якіх з'яўляюцца на-
друкаваныя

Проблема фармаваньня новага савецкага чалавека

26-26 студзеня сёлета ў Маскве адбыўся тройці звезд Таварыства распаўсюдження палітычных і навуковых ведаў. У сваім прывітаньні звязку ЦК КПСС, патрабуючы становіча падніць дзеянісць Таварыства «на новую, больш выскокую ўздоўнюю», гэтак вызначыў ягоўныя заданіні:

«Адным з галоўных заданій Таварыства звязулаеца змаганье з буржуазнай ідэялітэй, з перажыткамі калітаўліму ў съядомасці людзей, актыўна помач у фармаваньні новага чалавека з камуністычнымі рысамі характеристу, но вымі навыкамі й маральлю».

Савецкая кіраўніцтва прыняло ўсе меры дзеля таго, каб на гэты звязок сабраца выдатнейшых прастадаўнікоў савецкай навукі і умацаваць кіраўніцтва Таварыства значайнай колькасцю выдатных вучоных.

Галоўным заданінем Таварыства звязулаеца вядзенне палітычнай пропаганды сярод шырокіх слоў савецкага насељніцтва. Дзеля гэтага й правядзеніне гэтага звязку звязалася практичнымі ажыццяўленінамі пастановы ЦК КПСС «Аб заданіях партыйнай пропаганды ў сучасных умовах», абвешчанай у савецкай прэсе 10 студзеня сёлета. У гэтай пастанове ЦК КПСС патрабуе пераходы і ўмацаваньне партыйнай пропаганды ў мэтах фармаваньня новага савецкага чалавека, выхаваньне «актыўных і стойкіх змагараў за камунізм».

Проблема стварэння гэтага новага чалавека, які-б меў асаблівія якасці камуністычнай маралі, для камуністычнага рэжыму такая-ж старая, як і сама рэжым. Аднак на сініншні дзень «савецкі чалавек» існуе толькі з гледзішча дзяржаўнай прыналежнасці або ў геаграфічным паняцці. Выхаваць савецкага чалавека з усімі тымі якасцямі, якія ўкладвае ў гэтага паняцьце савецкае кіраўніцтва, дагэтуль нік не ўдається.

Студзенская пастанова ЦК звязулаеца ў сваім істоте нацверджаньнем поўнага правалу ўсіх намаганінь савецкага кіраўніцтва, праведзеных дагэтуль у гэтым кірунку.

Які-ж рысы характеристу, якую мараль павінен мець гэты «новы савецкі чалавек» — актыўны будаўнік камунізму? Асноўныя прынцыпы камуністычнай маралі гэта — «бязъмежная адданасць і апальтычнасць»...

Кіраўнікі некаторых партыйных арганізацій не даюць дастатковага адбою прыямам нацыяналізму, касмапалітызму і апальтычнасці...»

Аб вялізарным прарыве ў проблеме выхаваньня пачуццяў савецкага патрыятызму ў савецкага насељніцтва, і асабліва ў вясиродзі з младзі, пісаў таксама загадык адзелу агітацыі і пропаганды ЦК КПСС Л. Ільічай у «Камунісце» (№ 14, 1959): «Прыходзіцца адцеміць, што ў вапошні час у нашай ідэяліячнай дзейнасці залежнасць ад зесціліўнічай касмапалітызму...»

Ільічай съязвярджае, што савецкая младзіча часта падпадае пад уплыў заходніх ідэй, перастае цікавіцца й гардзіцца савецкімі дасягненінамі. ЦК КПСС патрабуе ў сваіх пастановах вучыць младзі «правільна разумець гра-

мадзія звязішчы, пераводзіць прынцыпы камуністычнай маралі ў глыбокія асабістыя пераканаані, прывіваць наявісць да прайаваў буржуазнай ідэялітэй, апальтычнасці, абыватальшчыны». Савецкае пакаленіе, — гаворыцца ў пастанове — павінна быць «непахісна пераканааным у канчальнай перамозе камунізму», у выключных перавагах сацыялізму перед заходнім спосабамі грамадзікага асабістага жыцця:

У пастанове парычыкаеца ўзмніченне нацыяналістычных тэндэнцыяў у саюзных рэспубліках, паказваеца на іхнюю вялізарную школу ў пабудове камуністычнага грамадзтва і патрабуе ўзмніченне змаганьня з усякімі іх пражудзенінамі. На гэту тэму «Правда» за 10 студзеня пісала: «Прыватнасць імкненіяў — 27 студзеня пісалі: «Прыватнасць імкненіяў — 27 студзеня пісалі: «Пры-

ватнасць імкненіяў — 27 студзеня пісалі: «Пры-

Да беларусізацыі БАПЦарквы

АДКАЗ С-ру А. БУДЗІЧУ

На першай балонцы «Бацькаўшчыны» № 6 (490) ізноў зьявіўся артыкул А. Будзіча «Да беларусізацыі БАПЦарквы», у якім аўтар съведама або заслышіў роўбіц закід БАПЦ або карыстальні дагэта гасу агульна прынятых царкоўнымі рэпартуарами, на пераходзячы на «нацыянальна беларускія рэйкі».

Выказаваны падобнага зъместу хаце-лася-б толькі прывітаць, бо нястачу царкоўна музыкі прышлося вельмі ба-люча адчуваць як съвітаром, гэтак і ре-гентам хораў, якім прыходзіца кары-стацца тымі рэпартуарами, які толькі ўда-са да-небудзь здабыць.

Зъвіляюца радасць яхочацца толькі ўспрыняць і гэцкі весткі, што нашыя паважаныя кампазытary і знаўцы царкоўна музыкі аба гэтым дбаюць ды на-вет парупліся ўжо напісаны некаторыя речы. Таму будзем мене надзею, што будзе напісаны ўвесі царкоўны рэпартуар, а беларускія вернікі, якія ёсьць скла-дова частваю чактую ўсімі з матар'яльна дапамогаю, каб гэткі вілікі скарб выдаць.

Цытуючы словы кампазытара Куліко-віча («Б-на» 18. 5. 49), сп. Будзіч піша: «кампазыт M. Куліковіч напісаў ас-наўную праваслаўную Багаслужбы — Літургію й Успенскую...», а таксама і ў кампазытара M. Равенскага ўсія Літургіі напісаны вылучна на беларускіх пе-сен-ных матывах...» Што да першас, дык трэба толькі выказаць вілікі жал, што гэта праца ня перададзена БАПЦаркве або іншай беларускай установе для вы-данія, а дзесяці гэты скарб ляжыць на яху. Справа з выданнем Літургіі кампазытара Равенскага добра ведама сп. Будзічу як альбому Люзвенскага ўніверсітету, але ён чамусыці не адва-жыўся напісаны праўды, а шукае віноў-ніка.

Ішчэ будучы ў Люзвене на паховінах с.в. пам. M. Равенскага, я зварочваўся да бел. студэнцікага актыву, да якога на-лежаў напрўні й сп. Будзіч, каб дазво-лілі мне або самі перапісалі ходзі нека-торыя речы з Літургіі. Пазнейшы яшчэ колькі разоў зварочваўся ў гэтага спра-ве, аднак, нажаль, да гэтага часу не ўдалося нічога здабыць. З поўных кри-ніцай, аднак, мне ведама, што съвіекі съпейнік, апрацаваны M. Равенскім, ад-даны ў Люзвене да друку і там нібы ме-лася быць зъмешчана ў Літургіі. На вы-давецтва навет зъбіраліся альбому БАПЦаркве грамадзства ахвяры. Як ведама, съпей-нік да гэтага часу ня выдаць. Хаде-лася-б тут запытаць у сп. Будзічу, якім же спосабам магла выдаць яго БАПЦ, на-меўши арыгінал? Дык хто-ж парушыў тут «лягічнасць і пасъядоўнасць»: Царква або адзінкі?

На месцы тут будзе адзначыць, што з прыняціем Хрысціянства з Візантый на Беларусь прыйшлі ў ўдасканаленая рэлігійная музыка, якая здабыла тут са-бе пачаснае месца сярод беларускага на-роду і дзякуючы якой паднісці ўзро-вень съвецкай музыкі. Съцвярджае гэ-та і пав. кампазытар M. Куліковіч, які піша:... «царква ў развіўці музычна-

га мастацтва захавала сваё вялікае зна-чанье, упłyваючы на ход гісторыі му-зыкі. Трэба да таго яшчэ зацеміць, што на адраджэнскіх рух беларуское інтэл-ігленіе царквы мела значнае ўздзеяні-чынне («Беларуская музыка», «Запісы» № 2, бач. 97).

Ужо з гэтага можна зрабіць выснаў-шу сучасныя бел. кампазытary, апра-цоўваючы рэлігійную музыку, за аснову бяруць не народную творчасць, а рэлі-гійна-царкоўную музыку, у той або ін-шай форме яе ўдаснікальваючы.

Што да кансірватызму БАПЦ, дык кажыны запраўдны праваслаўны вернік ведае, што Праваслаўная Царква захавала бязь зъменай і папаўненай усё, што было ўзлысцівае Царкве да таго ча-су калі пачаўся падзел, і непарушна за-хоўвае веранавуку, зацверджаную на сямі Усяленскіх Саборах. У кансерва-тывіме ёсьць тая сіла Праваслаўнае Царквы, дзякуючы якой яна перамагла і перамагае воінкавія й нутраныя ата-кі, захоўваючы догматы веры непаруш-нымі.

Апрача съпеву, сп. Будзіч закруніў справу ўжывання ў Царкве беларускіх музыкі. Справа гэта вельмі балочая, бо мы ня маём яшчэ добра га перакладу на бел. мове й то ня толькі Бібліі, але на-вет съв. Евангельля. Існуючы пераклад Скарыны даступны толькі ў ніякіх музэях алягадца, а каб навет і мэшын яго, пачаць ужыванць у Царкве, то на-пэўна тагачасная беларускай мовы бы-ла-б для вернікаў ня больш зразумелаю, як царкоўна-славянская. Луцкі рабіў на-сянхе пераклад у Вільні для Мэта-дистаў. Першы наклад яго быў выдадзен-ны ў Гэльсінках, а пазней толькі пера-выйдзены Брытанскім Замежным Бі-лійным Т-вам. Аб недакладнасцях яго на будзем сяняння ўспамінаць, бо пакуль

няма першага перакладу, съвітары БАПЦ змушаны ім карыстацца. Калі-ж з тых або іншых меркаваныя ў або згод-на статуту ў некаторых цэрквях чыта-еца съв. Евангельлья пацаркоўна-сла-виенік, то гэта зусім не супіречыць беларускай Царкве, дзе пропаведзі й

навучаныя вядзенца пабеларуску, чым і працярбліваеца дарога ў роднай мове як у Божы Дом, гэтак і ў Родны Дом, якім ёсьць незалежная Бацькаўшчына.

Падсумоўваючы аднае усе дасягнені-

й хібы, трэба сказаць, што дзесяць год

ад аднаўлення БАПЦ на выгнаніні не

змарнаваныя дарма. Для кожнага бела-

ruskага верніка ведамы тыхі магчымась-

ці, шэ з якім мы распачынаем працу. Пла-

шыць, трэба было знайсці дзе слу-

жыць Божыя Службы ды з чым ды кім

служыць. Аднак, дзякуючы помочы Бож-

ай і ахвярынцы беларускіх вернікаў,

першыя можна найгalaўнейшай асянгена,

бо ўжо па ўсім вольным съвеце, дзе то-

лькі знайцца невялікай групой бел.

вернікаў, набытыя Дамы, дзе ўладжаны

съвітыні, а ў большых асяродках навет

пабудаваны ў будуюцца Дамы Божыя.

Нястача багаслужубных книгаў і ногна-

га рэпртуару, што прышло ў вельмі ба-

люча адчувае пачатку чым съвітаром,

гэтаксама пераможана. Багаслужубы ад-

бываючы рэтулярна. У галіне рэпрэзі-

нтаўчай БАПЦарква, гэтак сама право-

дзіла магчымую ўсъедамляющую працу,

як паміж урадавых дзеянькі, гэтак і

паміж іншых нацыянальнасцяў. Хто мае

вочы — гэта бачыць.

На заканчэнніе толькі хачацца яшчэ

раз сказаць, што БАПЦарква заўсёды з

падзікаю прыйме ўсялякую ломач, як у

гэтым вэльмі дзеянькі, а паколькі падзікаю

зъбіраліся ў Менску, Т-вам Т-вам

Пісма, калі на будзе супіречнасці з

рэлігійнаю дагматыкаю дагматыкаю.

а. А. К.

Бэнэдыкт Дубоўскі

ВЫДАТНЫ БЕЛАРУС І АХВЯРНЫ НАВУКОВЕЦ

Жыцьцё нашага народу цягло такай піцця-вінай, што мы толькі цяпер пачынаем пазнаваць нашых выдатных лю-дзей. А колькі іх загінула бясісьленда на выгнаніях, якія спалілі на Бела-русь ад другой паловы XVIII ст., — загінула «Палікамі», «Ліцівінам», «расейца-мі» і інш., у залежнасці ад веравызна-ніні, ад выпадкі, ад волі «уладу иму-чых»; колькі пайшло па дарозе эмігра-цы, асабліва пасля прыдзіцьні паў-стяльна Кацустыя Каліноўскага (1863), або падалося служыць іншым народам, па-за Беларусью.

Адным з такіх мусіу стаць у канцы свайго жыцьця і Бэнэдыкту, сын Яна, Ду-боўскі.

Б. Я. Дубоўскі нарадзіўся 30 красавіка 1833 году ў Тайвах, Наваградзкага паве-ту, Меншынны. Сярэднюю адукацыю ат-рымаў у Менску, вышызшую на пры-дзініча-мэдзынскім факультэце Тар-гускага і Брэсцкага ўніверсітэті. Пасля, слухаў лекцыі найвыдатней-шай прафесараў Брэсцкага ўніверсітэ-ту і ў 1860 годзе абараніў дысертацию на доктара мэдзынскіх наукаў. У 1861 г.

ён вірнуўся ў Таргускі ўніверсітэт для пацьвердзяння науковай ступені —

доктара мэдзыні.

У 1862 г. ён уступае ў арганірацію

падрыхтоўцы паўстання на Беларусі

(Ліцьве) і працуе ў самым цэнтры гэтае

арганізацыі у Беларускім (Ліцьвіскім)

правінцыянальным камітэце, побач з Ка-

стусцем Каліноўскім, Серакоўскім, Вру-
блейскім і інш., выконавчы абавязкі, на

пачатку гаёлі, а паколькі падзікаю

зъбіраліся ў Беларускім камітэте

з аўтамашынай на ўніверсітэт.

Здавалася-б, цяпер толькі праца-він

на дабро свайгі праца-він

на падзікаю

зъбіраліся ў Беларускім камітэте

з аўтамашынай на ўніверсітэт.

Але ўжо ў 1862 г. ён быў вымушаны ўця-
каць з Камчаткі. Толькі 6 студзеня 1884

году, ён вынырнуў у Львове (былая Аў-
стра-Вугоршчына), дзе заняў катэдру

заалёгі ў Томскім ўніверсітэце. Дубоўскі,

такія любчы свой край, з гонарам адкінуў

этую прафесуру і пажадаў пераехаць

у Петрапаўлаўск, на Камчатку. Тут ён

зноў уклочыўся ў змаганьне з расейскім

самаўладствам. «Не могу глядзець, —

пісіў ён — на нечалавечы зъбір-
ніцтвам...»

У 1880 годзе ён быў вымушаны ўця-
каць з Камчаткі. Толькі 6 студзеня 1884

году, ён вынырнуў у Львове (былая Аў-
стра-Вугоршчына), дзе заняў катэдру

заалёгі ў Томскім ўніверсітэце. Але

і тут ён не знайшоў спакою: у ве-
расні 1906 годзе быў з пасады звольнены.

Чужая краіна заўсёды будзе мачыхай

для чалавека навет з такай

